

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. I. De Natura, & Varietate Simoniaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

Ex quibus textibus inferitur, duobus modis aliquem Prævaricatorem effici: uno, quando quis ut Advocatus, vel Procurator Clientem, vel Principalem, à quo habet mandatum, prodit, secreta causæ illius de regendo ejusdem adversario, de quo modo loquitur *l. prævaricator & l. prævaricatores cit.* Altero modo, cum quis se fingens accusatorem, vel denuntiatorem criminis, colludit cum reo, de quo modo sermo est *l. accusatorum, & §. calumniari cit.* Primo modo ut Advocatus, & Procurator dici Prævaricatores possunt, non sufficit, si Juribus clientis visis, patrocinium suum illi quamvis iniquè, & pretio absteriti præstare negent, sed opus est, ut in aliam partem transeant. Et hinc etsi probro id datum fuerit Demostheni, non tamen propterea Prævaricator effectus est, dum is, postquam una die Reip. Atheniensis causam contra Mæsiurum Legatos defendit, altera die pretio victus, tacuit, in publicum prodians còlo lanà circumvoluta, se anginam pati asserens, cui unus ex populo exclamans, dixit, *Non anginam, sed a-gentiginam pateris Demosthenes*, authore Gellio *l. 11. not. Attic. c. 9.*

Hujus criminis condemnatus. 1. incurrit Infamiam Juris *l. Abletas 4. §. fin. ff. de his, qui not. infam. & l. si is 4. ff. de Prævaric. Menoch. de Arbitr. cas. 323. n. 2. Wiestner hic n. 14.* 2. fit Irregularis *can. infames 17. caus. 6. q. 1. & Reg. infirmibus 87. in 6. Theaur. de pœn. Eccl. p. 2. V. accusator c. 1. n. 3. & c. 2. Wiestner l. cit. 3. puniatur pœnâ extraordinariâ, sive arbitrio*

Judicis juxta delicti qualitatem, & circumstantias *l. accusatorum cit. & l. sciendum 2. ff. de Prævaricat. Menoch. l. cit. n. 4. Passerin. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 3. Wagnereck in c. 1. V. fortius not. 2. h. tit. Valens. hic n. 2. Honor. n. 7. Engl. n. 4. Pirhing n. 1. §. prævaricari, Wiestner l. cit. Reiffenstuel n. 29. Plura de hoc infra Titul. 22.*

Quæritur §. quid sit tergiversari? 16
Tergiversari dicitur ille, qui à publicis criminis accusatione semel instituta desistit *l. accusatorum cit. §. calumniari 1.* nisi abolitio intervenerit, quâ accusatus à reorum numero exemptus est, & accusationis memoria abolita *l. si interveniente 12. ff. ad S. C. Turpill.*

Hujus criminis reus 1. ex S. C. 27 Turpill. multatur pœnâ quinque librarum auri *l. prævaricationis 2. §. fin. ff. de Prævaricat. Jure Codicis autem l. quisquis 1. C. ut intr. cert. temp. quarta bonorum parte. 2. de eo convictus, & condemnatus redidit infamis l. noverint 2. C. eod. & l. si is 4. ff. de Prævar. 3. efficitur Irregularis juxta antè dicta Theaur. V. cit. 3. Wiestner hic n. 15.*

Hodie tamen, cum nunc receptum sit, ut accusatore ab accusatione desistente, Judex, novo processu instituto, ex Officio procedat, hæc pœna Tergiversationis sublata est, ut notant Clar. §. fin. q. 58. n. 3. Molin. tr. 3. de J. S. J. D. 47. n. 10. & tr. 4. D. 9. n. 11. Passerin. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 14. Wiestner n. 15. cit.

TITULUS III.

De Simonia, & ne aliquid pro Spirituibus exigatur, vel promittatur.

Postquam Præliminarium loco de Accusationibus, & vitijs, quæ in Accusatione contingunt, egimus, procedendum ad ipsa Crimina, quæ per Accusationem in Judicium Ecclesiasticum criminale trahuntur. Ex his primo loco occurrunt ea, quæ in contumeliam DEI, & rerum Sacrarum vilipensionem tendunt. Initium sumitur à Simonia propter ejus gravitatem; nam, ut *can. fin. caus. 1. q. 7.* dicitur, omnia crimina ad comparationem Simoniacæ Hæresis quasi pro nihilo reputantur.

meliam DEI, & rerum Sacrarum vilipensionem tendunt. Initium sumitur à Simonia propter ejus gravitatem; nam, ut *can. fin. caus. 1. q. 7.* dicitur, omnia crimina ad comparationem Simoniacæ Hæresis quasi pro nihilo reputantur.

§. I.

De Natura, & Varietate Simonie.

S U M M A R I U M.

1. Simonia est crimen gravissimum.

2. Ejus origo.

3. Definitio.

4. Est peccatum ex genere suo mortale.

5. 6. In quo consistat ejus malitia?

7. &c. Cui Virtuti opponatur?

11. &c. An sit Species Sacrilegij?

14. &c. An admittat parvitatem materie?

18. Casus, in quibus datio rei temporalis occasione rei Spirituales excusatur à Simonia peccato.

19. &c. Dividitur Simonia in eam, quæ est Juris Divini, & illam, quæ est Juris positivæ Ecclesiasticæ.

22. 23. Quando utraque committatur?

24. &c. An Simonia Juris Ecclesiastici sit proprie dicta Simonia?

27. Si

27. Simonia subdiviso.
 28. &c. Quando committatur simonia mentalis?
 31. Quomodo hæc possit contingere?
 32. Quid requiratur, ut commissæ censeatur Simonia Conventionalis?
 33. Ejus divisio.
 34. 35. Requisita ad Simoniam realem.

Quæritur 1. quid sit Simonia? *31.* Est crimen gravissimum, quod est corruptum hoc Sæculum ex Jure Canonico non minus, atque ex usu, & observantia expunctum, aut expungendum velit, semper tamen abhorruit, & adhuc abhorret Ecclesia: quod suum iudicium ut satis indicaret, in SS. Canonibus varijs, & abominandis illam descripsit nominibus; nam in his passim appellatur Turpissimum lucrum *can. si quis 8. caus. 1. q. 1.* vulnus cancrum *can. reperiuntur 7. q. cit.* Flagitium piacularè, seu par illi, quod morte expiatur *can. quisquis 5. junct. Gloss. q. cit.* Crimen horribile nimis *c. cum in Ecclesia 9. b. tit.* comparandum blasphemæ Judæorum, & peccato Judæ proditoris *can. eos qui 21. q. cit.* Lepra *can. cum ordinaretur 14. q. cit.* Labes, & pestis tanta, ut sui magnitudine alios morbos, & Hæresim ipsam vincat *can. quisquis cit. c. quotiens 5. & duob. seqq. b. tit.* Nec immeritò; quia vix aliud crimen est magis injuriosum DEO, & perniciosum Ecclesiæ; nam DEUM offendit, quia ejus præstantissima Dona, & gratias temporali pretio æstimat: Ecclesiam autem; quia viam ad Beneficia, & Dignitates Ecclesiasticas sternit indignis, & sæpe sceleratis hominibus.

Originem nomine suo antiquiorem hoc vitium habet; nam in antiquo jam Testamento dona, & jura Spiritualia vendita, vel empta fuisse constat ex *Num. 22.* ubi Balaam ad munus prophetandi vendendum sollicitatur; *3. Reg. 14.* ubi Jeroboam misit uxorem ad Ahiam Prophetam cum muneribus, ut indicaret sibi, quid futurum esset de infirmo filio; & *4. Reg. 5.* ubi Giezi famulus Elisæi Naaman Syro sanitatem divinitus datam vendidit. Nomen tamen hoc crimen à nullo istorum, sed à Simone Mago accepit, utpote qui hac in re gravius, quàm priores, peccavit; illi enim solum vendiderunt gratias gratis datas: at verò Simon Magus emere voluit ipsum Spiritum Sanctum, h. e. gratiam sanctificantem, per quam Spiritus Sanctus in nobis inhabitat, & quidem ex fine capiendi inde turpissimum lucrum scilicet, ut illud donum iterum alijs venderet, & ex venditione, quæ per eundem fieret, multiplicatam pecuniam lucraretur, ut loquitur Urbanus II. *can. Salvator 3. caus. 1. q. 3.*

Definitur simonia, quod sit studiosa voluntas emendi, aut vendendi aliquid spiri-

36. Quotupliciter Simonia committi possit circa Beneficia?
 37. Definitio Simoniæ Confidentialis.
 38. 39. Ejus Species præcipue.
 40. &c. An committi possit sine pacto expresso?
 43. 44. An locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione?

tuale vel spirituali annexum. Ita Gloss. in *Summ. V. quidam caus. 1. q. 1.* Azor p. 3. l. 12. c. 1. q. 1. Less. l. 2. de *Just. c. 35. n. 3.* Laym. l. 4. tr. 10. c. 2. n. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Vivian. in c. 8. b. tit. pr. Gonzal. in c. 1. eod. n. 13. Barbof. ad *Rubr. n. 3.* Wagnereck *ibid. not. 4.* Carden. *Cris. Theol. Dissert. 27. n. 3.* Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 10. Mathæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 2.* Vincent. *Petra tom. 4. Comment. fol. 51. n. 9.* Valleng. *hic §. 2. n. 2.* Zœf. n. 3. Honor. n. 2. Engl. n. 3. Pirhing n. 1. Schambog n. 2. König n. 3. Reiffenstuel n. 2. Magnif. P. Schmier p. 2. de *Delict. c. 1. n. 6.* & cæterum TT. tum Canonistæ pleno agmine cum S. Thom. in *2. dist. 25. q. 3. art. 1. & 2. q. 100. art. 1.* Alijs verbis, sed eodem sensu illam describit Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7.* Est sacrilegium, quod committitur emptione, aut venditione, vel quovis alio contractu, quo spirituale, ut tale est, commutatur pro temporali.

Quæritur 2. quale peccatum sit Simonia? *32.* Est peccatum ex genere suo mortale, & gravissimum. Ita Orthodoxi omnes, & patet ex utriusque Juris Judicio: *Civilis* quidem; nam hoc Jure crimine isto infecti ad instar eorum, qui criminis publici, & læsæ Majestatis rei sunt, puniuntur, & à Sacerdotij gradu dejecti, perpetuâ notantur infamia; prout statuit Leo Imp. l. si quemquam 31. C. de *Episc. & Cleric.* & repetitur *can. sanè 4. caus. 15. q. 3.* Canonico autem, quod gravissimis pœnis, ut *infra* videbimus, scelus hoc vindicat.

Dub. 1. in quo consistat essentialis Simoniæ malitia? *32.* Consistit in eo, quod res Sacra, ac Spirituales indignè, ac irreligiousè tractetur, dum in commutationem trahitur pro re temporali, perinde ac si tam vilis sit, ut instar temporalium rerum venalis proponi possit; *Quis enim non vile putat, quod venditur?* ait Hormisdas Pont. in *Episc. ad Episc. Hispan.*

Ad sui constitutionem tria requirit, ut cum communi notant Valleng. *hic §. 2. n. 2.* Engl. *ibid. n. 6. fin.* Mathæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 1.* scilicet 1. Pactum Emptionis Venditionis, aut similis alterius commutationis. 2. Pretium, quod consistit in re temporali. 3. Mercem, quæ in illa est res Spirituales, aut Spirituali annexa: de quibus in decursu hujus Tituli plu-

ta,

Dub.

7 Dub. 2. cui Virtuti opponatur Simonia? Videtur esse opposita Virtuti Fidei, & Justitiæ: Fidei quidem ex *can. Presbyter 3. § seqq. caus. 1. q. 1.* ubi Simonia appellatur *Heresis*, & *can. fin. caus. cit. q. 7.* ubi Paschalis Papa, Pater, inquit, *Simoniacos veluti primos, & præcipuos Hereticos, ab omnibus fidelibus respuendos, & si communiti non respuerint, ab exteris potestatis comprimendos.* Justitiæ autem; quia hanc committentes vendunt Spirituale, quorum non domini, sed dispensatores duntaxat sunt, pro pretio temporali contra voluntatem Christi, qui gratis ea vult dari *Matth. 10. v. 8.* atqui dispensator vendens bona, dispensationi suæ commissæ, contra voluntatem domini, peccat contra Justitiam. Ergo &c.

8 Sed dicendum, per se, & principaliter eandem opponi potius Virtuti Religionis, ut post *Hofst. Abb. & alios antiquiores* notant *Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 3. n. 1.* *Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 2.* *Layman. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2.* *Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 3.* *Wagnereck ad Rubr. h. tit. not. 9.* *Puring hic pr. § n. 3.* *Schambog. ibid. n. 6.* *Wietner n. 76.* *Reiffenstuel n. 9.* & alij DD. passim. Ratio est, quia, ut *n. 5.* dictum est; malitia illius in eo consistit, quod per eam res Spirituales tractentur indignè, & irreligiôsè, dum pretio temporali coæquantur, quæ tamen omne pretium superant.

9 Neque contrarium probant duo Argumenta opposita. *Ad 1.* Heresis necessariò requirit judicium intellectûs erroneum; contra Simonia committi potest sine judicio intellectûs erroneo, solo pravo voluntatis affectu. Igitur Heresis propriè non est. Vocatur tamen *l. cit.* Heresis, tum quia cum tali Judicio erroneo conjuncta fuit in Simone mago, qui donum DEI pecuniâ possideri posse temere existimavit *Act. 8. v. 20.* tum verò quia etiamnum sæpe cum tali errore conjungitur, ij autem, in quibus error hic abiit, ita exterius operantur, acsi judicarent, supernaturalia Spiritûs S. dona obtineri, & possideri pecuniâ posse, quod esset judicium speculativum Heresis.

10 *Ad 2.* Simonia dupliciter committitur; nam aliquando Spirituale datur pro temporali, ita, ut dans propterea nullum perdat emolumentum, vel incommodum subeat; aliquando autem ita, ut dans se commodo temporali privet, ut fit, quando pro pecunia resignatur Beneficium: in primo casu Simonia conjuncta est cum peccato injustitiæ, cum nihil intercedat, quod pretio sit æstimabile; non autem in secundo, quod tunc mercis rationem habeat commodum temporale, in cujus compensationem si exigatur pecunia, illicitè quidem agitur, non tamen jus alterius ullum per hoc lædi videtur.

11 Dub. 3. an Simonia sit Species Sacrilégij? Negant Cajet. *q. 99. de Sacrilég.* R. P. Schmalzgrueber *L. V. T. I.*

dub. 1. Valent. tom. 3. D. 6. q. 16. p. 4. circa fin. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 4. qui dupliciter illam à Sacrilégio differre contendunt. **1.** Quia Sacrilégium est violatio rei sacræ secundum usum, ad quem fuit destinata, v. g. si quis conculcet rem Divino cultui, & venerationi destinatam. Simonia verò est violatio rei sacræ non tam quoad ejus usum, quàm quoad ejus dignitatem, quippe quæ per emptionem, & venditionem minoris fit, quàm par est. **2.** Simonia infert injuriam rei Sacræ per modum commutationis voluntariæ injustæ, i. e. cum relatione ad alterum ementem, vel vendentem, qui similiter infert injuriam rei Sacræ; sacrilégium verò non est per se cum relatione ad alterum, qui similiter violat eandem rem sacram. Ergo &c.

Sed retinenda est affirmativa sententia, quam *Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7.* supponit, & communiter DD. probant ex eo; nam Sacrilégium est rei sacræ violatio, ut cum *S. Thom. 2. 2. q. 99. art. 1.* definiunt TT. At Simonia revera est quædam profanatio; & injuriosa tractatio rei Sacræ, dum per eam ista æquiparatur pretio temporali, & sic infra dignitatem suam, quâ superat omne pretium, injuriosè abicitur. Ergo &c.

Neque obstant argumenta opposita. **Ad 1.** Sacrilégium committitur non tantum per actum corporeum injuriosum rei Sacræ, sed quacunque ejus mala tractatione, & abusu. Atqui Simoniacus non minus malè tractat, & abutitur re sacra, quàm qui eam conculcat, conspuat, furto subiegit &c. **Ad 2.** Imprimis etiam Simonia ab uno solo committi potest, sicut eam commisit Simon Magus, quin ejus participes se fecerint Apostoli: deinde esto, quod committatur cum relatione ad alterum, hoc tantum probat, quod illa habeat aliquid speciale, quod non competit Sacrilégio genericè accepto: hoc autem non impedit, quin sit ejusdem species, sed potius necessarium est, cum qualibet species contrahat differentiam, quæ non competit generi.

Dub. 4. an Simoniæ peccatum ob solam parvitatem materiæ possit esse veniale? Affirmativa videtur colligi ex *c. cist. questiones 18. h. tit.* ubi Archiepiscopus Strigoniensis excusatur à Simonia, quod ab ipso pro Pallio fuerit datum modicum. Et confirmatur à pari cum alijs peccatis Religionis oppositis, v. g. cum violatione Voti, aut Juramenti promissorii, quod ex multorum sententia admittit materiæ parvitatem.

Sed respondendum est negativè. Ita *Navarr. l. 3. cons. 52. n. 3. edit. 2.* *Ugo lin. tr. de Simon. tab. 1. c. 17. pr. n. 3.* *Suar. tom. 1. l. 4. c. 3. n. 5.* *Sanch. l. 1. mor. c. 4. n. 1.* *Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2. v. addit.* *Bonaein. de Simon. q. 3. n. 13.* *Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 7.* *Barbos. in c. cist.*

etfi *questiones cit. n. 3.* Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 46.* Zocf. *hic n. 56.* & præcipuè *n. 29.* Pirhing *n. 3.* § 134. Wiestner *n. 79.* Schambog, *n. 7.* Reiffenstuel *n. 11.*

16 *Ratio est*, quia si parvitas materiæ daretur in Simonia, daretur illa vel ex parte ipsius rei sacræ, quæ emitur, vel ex parte pretij, seu rei temporalis, quæ pro spirituali datur, v. g. solvendo modicum, & leve pretium pro Beneficio Ecclesiastico, aut Jure Patronatus. Ex neutra parte materiæ parvitas peccatum veniale efficit: non ex parte rei ipsius sacræ: hæc enim, quantumcunque parva sit in suo genere, est nihilominus donum DEI, & altioris ordinis, quàm sit quævis res temporalis, ac propterea ejus vilipensio, quæ fit eam æquiparando rei temporali, est injuria gravis Spiritui Sancto irrogata: non ex parte pretij; quia malitia Simoniæ, ut sæpe hæctenus dictum est, tota in hoc consistit, quòd Spirituale coarquetur pretio temporali, & sic vilipendatur. Atqui hæc vilipensio semper manet, quælibet sit pretium, imò eò major erit, quòd pretium minus est. Ergo &c.

17 *Ad Argumentum oppositum*, Archiepiscopus in *textu allegato* non excusatur, quia pro Pallio dedit modicum, sed quia modicum dando præsumebatur illud dedisse merè liberaliter, & non ex pacto, ut explicant Palao *n. 7. cit.* Fagnan. in *c. tua nos n. 37.* § *dnob. seqq. h. tit.* Barbof. in *c. etfi cit. n. 3.* P. Pirhing *hic n. 134.* P. Wiestner *n. 79.* P. Friderich *de Simon. n. 9.* *Ad Conf.* negatur paritas; nam violatione Voti, & Juramenti per se, & directè non violatur res aliqua Divina, sicut tamen contingit per venditionem rei sacræ: unde Simonia potius accensetur Sacrilégio, Blasphemix, & Hæresi, quæ parvitatem materiæ non suscipiunt.

18 *Dub. 5.* ex quibus capitibus datio rei temporalis occasione rei spiritualis excusetur à Simoniæ peccato? *1.* Sex maximè enumerantur capita. *1.* Si temporale pro spirituali, aut contrà omnino gratis sine ullo explicito, & implicito pacto datur, prout dicitur *infra n. 66.* *2.* Si post acceptum Spirituale datur temporale, aut contrà ex gratitudine ad satisfaciendum obligationi antidotali juxta dicenda *n. 57.* *3.* Si temporale, quod datur Ministris Ecclesiæ pro administratione Sacramentorum, pro Missis, & alijs functionibus Spiritualibus, iisdem detur per modum stipendij ad honestam illorum sustentationem juxta explanationem *n. 91.* *4.* Si dans, vel accipiens Spirituale pro temporali laborat ignorantia invincibili vel facti, quia non advertit rem hanc esse Spiritualem, vel Juris, dum non existimat illicitam esse pactionem Spiritualis pro temporali: quæ ignorantia, etfi Janseuistæ asserant, in statu Naturæ lapsæ operantem reipsa non excusari à peccato formali,

contrarium tamen apertè constat ex *Constit. Alexandri VIII.* quæ hanc ipsorum doctrinam reprobatur.

5. Si temporale solum detur pro labore extrinseco, qui adhibetur in ministranda re spirituali *n. 98.*

6. Si detur solum ad redimendam injustam vexam *n. 134.* § *seqq.*

Quæritur 4. quomplex sit Simonia? *1.* Duplex est, una Juris naturalis, & Divini, altera Juris positivi Ecclesiastici. Ita *Gloss. in c. cum pridem 4. v. illicitè in fin. de pact.* *Gloss. in c. ex parte 12. v. dimittere de Offic. Delegat.* *Gloss. in can. Salvator. 2. v. Judicem caus. 1. q. 3.* quas post *Innoc. Host. Abb. Felin. Dec. Ancharan. Alex. Turrecr.* sequuntur *Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. Less. l. 2. c. 35. dub. 2. § 4. Palao tr. 17. D. 3. p. 2. n. 1.* Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 3.* Pirhing *hic n. 5.* Schambog, *n. 9.* König *n. 6.* § *duob. seqq.* Reiffenstuel *n. 24.* Friderich *de Simon. n. 11.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de delict. c. 1. à n. 17.* & teste *Suarez l. cit. ferè omnes.* Unde *Gonetus*, dum *Dissert. de probabil. n. 148.* dixit, hanc distinctionem ineptam, & Chymericam videri, & à RR. Casuistis excogitatum fuisse, valde peregrinum in DD. antiquis, de Simonia tractantibus, se esse ostendit; imò injuriam ipsis SS. Canonibus, quæ *questio 5. & c. cum olim 7. de rev. permut.* definiunt, permutationem Beneficiorum, factam sine autoritate Superioris, labem semper continere Simoniæ, quæ tamen certò non est Juris naturalis; aliàs etiam interpositâ Superioris autoritate, licita fieri non posset.

Dub. 1. quid intelligatur sub nomine Juris Divini, quando dicitur, quòd aliqua Simonia sit Juris Divini? *1.* Intelligitur Jus mentibus nostris à DEO institutum, seu Naturale; nam Jus Divinum positivum, specialiter vetans indignum hunc rerum Sacrarum usum, non extat; sed à Christo, dum *Matth. 10. v. 8.* dixit, *Gratis accipistis, gratis date*, solum fuit explicatum Jus naturale, ut post *Franc. Victorem relect. de Simon. n. 11.* ac alios tradit, & fusè explicat *Suar. c. 2. cit. à n. 11.* Atque adeo, dum Simonia intrinsecè mala aliquando dicitur esse *Juris Naturalis*, aliquando *Juris Divini*, Synonymæ dictiones sunt.

Ratio, quæ Jure naturali vetitam esse Simoniam probat, est, quia est contra Jus naturæ, rem Sacram, & Spiritualem vilipendere, inhonorare, & indignè tractare. Atqui si res Sacra, & Spiritualis venditur, aut pro re temporali conceditur, ipsa vilipenditur, inhonoratur, & indignè tractatur; consideratur enim, ut res temporalis, naturalis, & pretio æstimabilis, cum tamen ex doctrina Apostoli *ad Philipp. 3. v. 8.* res temporales in comparatione Spiritualium æstimantur ut *stercora.* Ergo &c.

Dub. 2. quando committatur Simonia Juris naturalis, aut Divini, & quando Ju-

res positivi Ecclesiastici? *R.* *Simonia Juris naturalis*, & *Divini* committitur, quando pro re temporali datur res de se verè Spirituales, aut huic annexa, uti est Gratia sanctificans, & aliæ gratis datae, Sacramenti, Consecratio, Benedictio, Ecclesia, vel Calix post consecrationem, Ecclesiastica Jurisdictio, Spirituale Officium &c. Hæc propriè dicta Simonia est, & ei propriè convenit Definitio.

²³ *Simonia Juris positivi Ecclesiastici* est, quando una res Spirituales, aut Spirituali annexa datur pro alia Spirituali, aut huic annexa, qualis committitur ex permutatione Beneficiorum Ecclesiasticorum propria auctoritate factâ, & in Resignationibus illorum Confidentialibus, prout *infra n. 36. & seqq.* declarabitur. Imò aliquando Simonia Juris Ecclesiastici committitur, cum res in se temporalis datur pro pretio temporali, ut contingit, cum venduntur, aut emuntur Officia Oeconomi, Vicedomini Thesaurarii, Sacristæ, & similia; cum enim ex natura sua non repugnet dari Spirituale pro Spirituali, temporale pro temporali, tota malitia in his casibus ex præcepto Ecclesiæ provenit, quo hæc ejusmodi rerum, vel Jurum, aut Officiorum commutationem ex motivo Religionis, & reverentiæ rebus Sacris debet prohibet.

²⁴ *Dub. 3.* utrum Simonia Juris Ecclesiastici sit propriè dicta Simonia? *Negant.* Palud. in 4. dist. 25. q. 4. art. 2. Sot. l. 9. de Just. q. 5. art. 2. Tann. tom. 3. D. 5. de Relig. q. 8. dub. 2. n. 30. Laym. l. 4. tr. 10. c. ult. n. 66. Wagnerck ad Rubr. h. tit. not. 10. Pirhing *hic n. 6.* König *ibid. n. 8.* & videtur istud probare ratio; nam, ut *n. 6.* dictum est, ad Simoniam requiritur, ut interveniat simul pretium temporale, & merx Spirituales. Atqui in Simonia Juris Ecclesiastici alterutrum deficit, pretium quidem temporale in permutatione Beneficiorum, res Spirituales autem in venditione Officiorum Oeconomi, Vicedomini &c. Ergo &c.

²⁵ Sed dicendum, etsi minùs propriè Simonia sit, venire tamen illam adhuc nomine Simoniam posse. Ita Suar, tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. & c. 7. n. 2. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 25. Carden. *Cris. Theol. dissert. 27. n. 9.* & *duob. seqq.* Zœl. *hic n. 50.* Schamb. n. 10. Wietner n. 6. Reiffenstuel n. 26. & præcipuè n. 31. cum communiori Interpp. & DD. Ratio est, quia Beneficia habent annexum aliquid temporale, nempe redditus, & Officia memorata relationem ad Spirituale, quippe cum ordinentur ad rerum Ecclesiæ temporalium administrationem, defensionem, vel custodiam. Cons. quando auctoritate propria permittuntur Beneficia, invenitur adhuc pretium temporale, & cum Officia dicta venduntur, merx erit res Spirituales, scilicet

R. P. Schmalsgrueber L. V. T. I.

quæ talis ob connexionem cum Spirituali efficitur.

Ex quo eadit Ratio dubitandi allata: ²⁶ quæ etiam ex eo nimium probare convincitur, quia sequeretur, non esse in potestate Ecclesiæ facere, ut præcipiendo rem indifferentem ex motivo alicujus Virtutis ea res fiat objectum talis Virtutis: quod falsum est; nam exploratum est, quod præcipiendo actum indifferentem ex motivo Religionis efficiat, ut sit actus Religionis: item ante præceptum Ecclesiasticum non erat Sacrilegium communicare non jejunum, sicut neque est Sacrilegium, si moribundus communicet non jejunus; sed post præceptum Sacrilegium est, quando quis extra periculum mortis communicat non jejunus. Igitur etiam prohibendo actum sub motivo turpitudinis, repertæ in Simonia, efficiet, ut ille sit actus Simoniam.

Quæritur ²⁷ 5. quomodo subdividatur? Simonia utraque hæctenus explicata? *R.* Tam Simonia Juris Divini, & Naturalis, quam ea, quæ est Juris positivi Ecclesiastici, subdividitur in Internam, & Externam. Interna est, quæ in sola mente, five interno animi proposito committendi Simoniam consistit. Externa, quæ in actum externum exit: quod duplici modo fieri potest. Vel enim intercedit aliquod pactum expressum, vel tacitum, vel non intercedit. *si hoc secundum*, & nullo interveniente hujusmodi pacto, res Spirituales in compensationem temporalis, aut hæc propter rem Spiritualem acceptam quasi ex debito datur, committi dicitur *Simonia Mentalis*; si primum, appellatur *Simonia Conventionalis* à Conventione, quam superaddit Simoniam Mentali.

Dub. 1. quando committatur *Simonia Mentalis*? *R.* Tunc, quando quis rem Spiritualem alicui confert, tanquam compensationem, ex Justitia debitam pro re temporali ab ipso accepta, vel animo obligandi alterum ad reddendam rem temporalem: aut vice versa, quando quis alteri confert rem temporalem, tanquam ex Justitia debitam pro re Spirituali, vel cum intentione obligandi ad reddendam vicissim rem Spiritualem, nullo tamen pacto expresso, vel tacito interveniente. Et ita Simonicus mentalis efficitur, qui inservit Episcopo, nullo quidem pacto, vel conventione externa verbis, vel signis facta, eo tamen animo, & intentione, ut pro mercede ei conferat Beneficium Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 26. not. 4. Barbof. in c. 12. n. 4. b. tit. Mathæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 23.* Engl *hic n. 12.* Pirhing *ibid. n. 7.* Illust. D. Präpos. Frising. *cons. 21. n. 12.*

Similiter committit Simoniam mentalem ille, qui, cum vacat Beneficium, quod ipse prestat, accedit Collatorem, vel Patronum, eique se commendat pro collatione,

tione, vel præsentatione ad Beneficium, & simul per se, vel per alium ipsi offert certam aliquam quantitatem pecuniæ, aut vas argenteum, vel aureum, absque ullo quidem pacto externo, conditione, aut obligatione externè apposita, ut pro tali re temporali eidem conferat Beneficium, hac tamen interna intentione, fine, & animo, ut intuitu illius Collatorem, vel Patronum moveat, & obliget ad conferendum sibi præ alijs Beneficium.

³⁰ Deducitur ex Decreto Innocentij XI. ubi inter prohibitas n. 45. refert sequentem Propositionem: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, si temporale non datur tanquam pretium, sed tanquam motivum conferendi, vel efficiendi Spirituale.* Conf. ex ratione; nam qui ita inservit Episcopo, vel rem temporalem dat Collatori, vel Patrono, hac re temporali, vel servitio æquivalenter censetur emisse collationem, vel præsentationem ad Beneficium; neque enim inservit, aut dat omnino gratis: quod inde colligitur, quia tales, si per servitia, & munera non obtineant, quod desiderant, statim prorumpunt in murmura, & conqueruntur se nihil per ea effecisse, quod non facerent, si obsequia sua, & munera obtulissent omnino gratis.

³¹ Dub. 2. quomodo contingere Simonia mentalis possit? R. Plerumque contingit ex parte dantium tantum; quia intentio prava animo retinetur: potest tamen contingere etiam ex parte utriusque, scilicet tradentis rem temporalem ex una parte, & rem Spiritualem ex altera, sed casu, & non conventionem, si scilicet uterque habeat prævum animum, & neuter hunc signis externis sufficienter manifestet. Suar. tom. I. de Relig. l. 4. c. 41. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonzal. in c. fin. n. 2. h. tit. Pirhing hic n. 7. Schambog. n. 13. Reiffenstuel n. 16.

³² Dub. 3. quid requiratur, ut commissa censeatur Simonia Conventionalis? R. Ad hanc non sufficit sola promissio rei Spirituales pro temporali, aut vicissim; sed ea promissio etiam debet esse à promissario acceptata: nam si acceptata non sit, non Conventionalis, sed mentalis duntaxat erit, ut cum Farin. l. 1. decis. 34. à n. 4. bene advertit Reiffenstuel hic n. 19. quia deest vera conventio, & pactum, quæ est duorum, plurimumve in idem placitum consensus tacitus, vel expressus l. hujus 1. §. 2. ff. de Pact.

³³ Quæritur 6. quotuplex sit Simonia Conventionalis? R. Est triplex, *Pura*, cum traditio ex neutra parte secuta est; *Mixta*, cum facta est traditio ex alterutra parte, aut mercis, aut pretij Simoniaci; & *Realis*, quando consummata est Simonia traditione tam mercis, quam pretij. Flam. l. 7. de Resign. q. 2. n. 7. Azor p. 3. l. 12.

c. 2. q. 1. Gutier qq. can. l. 1. c. 9. n. 7. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 41. n. 4. & duob. seqq. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 36. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonz. ad c. 12. n. 3. h. tit. Barbof. ad Rubr. eod. n. 4. Wagnereck ibid. not. 6. Vallens. hic §. 3. n. 2. §. 3. Zoel. n. 86. Pirhing n. 8. §. 9. Schambog n. 13. König n. 4. Wiestner n. 7. Reiffenstuel n. 20. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 14.

Dub. 1. an requiratur ad Simoniam realem, ut torum pretium, quod pro re Spirituali promissum est, tradatur? R. Negativè: sed sufficit, si inchoatè, seu ex parte datum sit. Less. n. 36. cit. Et hinc si quis alicui pro Beneficio promissit alicui e.g. 300. fl. & isto accepto, interea dat 100. vel 50. aut etiam minus, Simonia Realis, poenas Juris inducens, jam est completa. Idem est, si quis plura promissit obsequia temporalia, & accepto Beneficio, unum tantummodo, idque exiguum præstitit. Reiffenstuel hic n. 22.

Dub. 2. an ad Simoniam realem requiratur, ut res temporalis pro Spirituali, aut contrà mutud statim simul tradatur? R. Negativè: sed sufficit, si tradatur post aliquod tempus etiam longum v.g. annum. Hinc licet maneat Simonia mentalis, vel Conventionalis tamdiu, donec ex parte utraque fiat inchoatè saltem traditio, tamen ab illo momento, quo postea fit etiam alterius traditio, Simonia realis completur, & quoad poenas Juris retrotrahitur ad tempus pactionis præteritæ. Reiffenst. n. 23.

Dub. 3. quotupliciter Simonia committi possit circa Beneficia Ecclesiastica? R. Committi potest Simonia *Juris communis*, seu *simplex*, & potest committi *Simonia Qualificata*, Jure speciali Ecclesiæ introducta, quæ *Confidentialis* dicitur à Fidelity, quam unus in altero, in quem Beneficium transfert, constituit. Posterior hæc introducta est per Constit. Pij IV. incipit *Romanum* 7. Cal. Nov. 1564. & S. Pij V. incipit *Intolerabilis* Cal. Jun. 1569. De hac ulterius

Quæritur 7. quid sit Simonia *Confidentialis*? R. Est, quæ quis Beneficium Ecclesiasticum alicui quocunque modo v.g. eligendo, præsentando, conferendo, vel in ejus favorem resignando procurat cum expresso, vel tacito pacto, ut is, cui id procurat, post aliquod tempus idem Beneficium ipsi procuranti, vel alteri resignet, aut pensionem, vel fructus ex eo præstet. Consequenter materia hujus Simoniæ sunt sola Beneficia Ecclesiastica: & hinc, quando Pensio, vel quodlibet aliud Jus, sub nomine Beneficij propriè non comprehensum, resignatur, etiam reservato accessu, ingressu, & regressu, de quibus n. seq. committitur solum Simonia communis, non autem *Confidentialis*, nec incurrunt poenæ, istam

committentibus constituta. Pirhing. *hic n.* 113.

38 Dub. 1. quanam sint præcipuæ Species Simonia Confidentialis? 2. Præcipuam hujus speciem constituunt Collationes, & Resignationes, quæ fiunt cum reservatione Accessus, Ingressus, & Regressus.

Accessus reservatur, quando quis volens Beneficium obvenire Titio, quia iste modò ob defectum ætatis, vel alia ex causa ad id inhabilis est, illud interea confert Cajo, ea conditione, & pacto, ut postquam Titius legitimam ætatem adeptus fuerit, illud dimittat, propria autoritate apprehendendum à Titio. Flamin. *l. 6. de Resign. q. 5. n. 111.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75.* Zoesl. *hic n. 123.* Pirhing. *n. 114.* Schambog. *n. 102.* Wiestner *n. 10.* Reiffenstuel *n. 33.*

39 *Ingressus* reservatur ab illo, qui Beneficium sibi collatum, sed nondum possessum resignat alteri eo pacto, ut ubi iste Beneficium dimiserit, ipse resignans jus habeat ingrediendi possessionem illius. Flamin. *l. cit. n. 114.* cum reliquis supra.

Regressus reservari ab eo dicitur, qui Beneficium sibi collatum, & jam possessum resignat alteri, eo pacto, ut ubi istud per mortem, Professionem Religiosam &c. istius vacaverit, resignans idem recuperet. Ita *citt.*

Causa prohibendi hujusmodi Resignationes, & Collationes duplex fuit, tum quòd speciem hæreditariæ successione, quam SS. Canones oderunt, præbeant, tum quòd ansam dent optandæ, & captandæ mortis alienæ.

40 Dub. 2. an modis hæctenus recensitis Simonia Confidentialis committatur etiam tunc, quando intercedit sola intentio, non verò etiam pactum expressum? 2. Distinguendo: Vel enim resignans, eligens, præsentans, aut conferens Beneficium habuit animum obligandi resignatarium, collatarium &c. ad dandum, sibi, aut illi, cui vult, accessum, ingressum, aut regressum, vel sine animo obligandi solum speravit, quòd is, cui sic Beneficium procuravit, esset illud resignaturus sibi, aut amico, vel consanguineo suo.

41 *Si hoc secundum*, non committitur Simonia; quia hac ratione non intercedit voluntas emendi, & vendendi. *Neque obstat*, quòd in Bulla S. Pij V. *n. 36.* allegata ut Simoniaci damnentur etiam sola intentio dimittentis Beneficium; non enim per intentionem ibi intelligitur sola spes, sed voluntas obligandi alterum, prout explicant Navar. *Man. c. 23. n. 109.* Ugolin. *tab. 1. c. 22. §. 1.* Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 43. n. 12.* P. Friderich de Simon. *c. 4. n. 195.*

Si primum, interest, an intentio illa obligandi expressa sit signo aliquo externo, vel non.

Si non est expressa, committitur Simonia solum mentalis, ut constat ex dictis *n. 28.* quæ tamen propriè dici *confidentialis* non potest, cum nec in Bulla Pij IV. nec in Bulla Pij V. specialiter damnetur, vel puniatur.

Si verò intentio obligandi signo externo expressa sit, vera committitur Simonia, licet alter nihil paciscatur, vel reprobatur, ut meritò docent Garc. *p. 11. de Benef. c. 3. n. 2.* Flamin. *de Confident. q. 26. n. 39.* Suar. *de Censur. D. 22. sect. 6. n. 15. §. 16.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 12. n. 4.* & patet ex Bulla Pij V. ubi dicitur, Confidentialiam, seu Simoniam Confidentialem censendam esse, si quis Beneficium receperit ex resignatione, vel cessione cujuscunque personæ simpliciter aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam *sola dimittentis intentione.*

Dub. 3. an Simonia Confidentialis locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione?

Ratio dubitandi est; quia etiam ista fieri potest cum certa fiducia, sive pacto de permutatione suo tempore dissolvenda, & concedendo regressu ad sic dimissa, vel de ijs in favorem nepotum, aut aliorum resignandis, vel pensione sibi, aut alijs solvenda.

Sed dicendum, licet ita Permutantes committant Simoniam Juris Communis, Confidentialem tamen ab ipsis probabilius non committi. Ita Navar. *ad hanc Rubr. conf. 77.* Suar. *l. 4. cit. c. 43. n. 11.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75. §. illud*, Palao *p. 18. n. 2.* Zoesl. *hic n. 124.* Pirhing. *n. 113.* Wiestner *n. 11.* Reiffenstuel *n. 39.* Ratio est, quia *Constitutiones Pij IV. & Pij V. citt.* pœnales, & odiosæ sunt, Igitur non sunt extendendæ, nisi ad cessionem, & resignationem Beneficiorum, Atqui sub nominibus cessionis, & resignationis ex communi usu Jurium, & DD. in odiosis ea, quæ fit ex causa permutationis, non venit. Ergo &c.

Secus discurrendum de Episcopo, vel quovis alio Beneficij collatore; nam hic, si cum altero, vel utroque permutantium pacisceretur de fructibus, vel pensione sibi, vel alteri solvendis propter admiffam permutationem, vel collationem factam, committeret Simoniam Confidentialem, prout cum reliquis supra allegatis notant P. Wiestner *n. 12.* & P. Reiffenstuel *n. 40.* & satis clarè expressum est in *Const. Pij V. cit. ibi: si Ordinarius, vel alius Collator contulerit, vel conferat Beneficium quovis modo (ac proinde etiam ex causa Permutationis) vacans, ea conditione tacita, vel expressa &c.*